

Pohjoismaiden ministerineuvosto

– miksi se on
tärkeä sinullekin

SANASELITYKSIÄ

MINISTERI: Maan hallituksen jäsen, jonka vastuulla on tietyn alan asiat. Esimerkiksi ympäristöministeri käsittelee ympäristöä, saasteita ja luontoa koskevia asioita.

DEMOKRATIA: Maan koko väestö on mukana päättämässä, kenestä tulee maan johtaja. Demokratiassa kaikki yli 18-vuotiaat saavat äänestää vaaleissa, ja kaikilla on lupa sanoa mielipiteensä.

POLIITIKKO: Vaaleissa valittu henkilö, joka tekee päätöksiä kaupunginvaltuustossa tai parlamentissa. Suomessa parlamenttia kutsutaan eduskunnaksi.

JÄRJESTÖ: Kun monta ihmistä päättää tehdä jotakin yhdessä, koska he pitävät jotakin asiaa tärkeänä, ryhmää kutsutaan usein järjestöksi. Suomessa toimii paljon erilaisia järjestöjä, esimerkiksi Punainen risti, Syöpäsäätiö ja Suomen Jääkiekkoliitto.

TUTKIMUS: Kun asiantuntijat tutkivat jotakin asiaa hyvin perusteellisesti, sitä kutsutaan tutkimukseksi.

TIETO: Asiat, joita tiedämme eri elämänalueiden ja maailman asioista. Kun saamme esimerkiksi uusia tutkimustuloksia, sanotaan, että saamme uutta tietoa.

PÄÄSIHTEERI: Järjestön ylintä johtajaa kutsutaan joskus pääsihteeriksi.

HALLITUS: Maan korkein johto. Pääministeri on hallituksen johtaja.

POLITIikka: Poliitikkojen laatimat suunnitelmat ja tavoitteet, jotka koskevat maan elinoloja tai niiden muuttamista.

YK: Yhdistyneiden kansakuntien lyhenne. Lähes kaikki maailman maat ovat YK:n jäseniä. Siellä maat keskustelevalt keskenään maailman ongelmista ja niiden ratkaisemisesta.

EU: Lyhenne Euroopan unionista. Yhteensä 27 Euroopan maata kuuluu EU:hun, jossa laaditaan esimerkiksi terveys- ja ilmastoasioista koskevia yhteisiä sääntöjä ja tavoitteita. Pohjoismaista Suomi, Ruotsi ja Tanska ovat EU:n jäseniä.

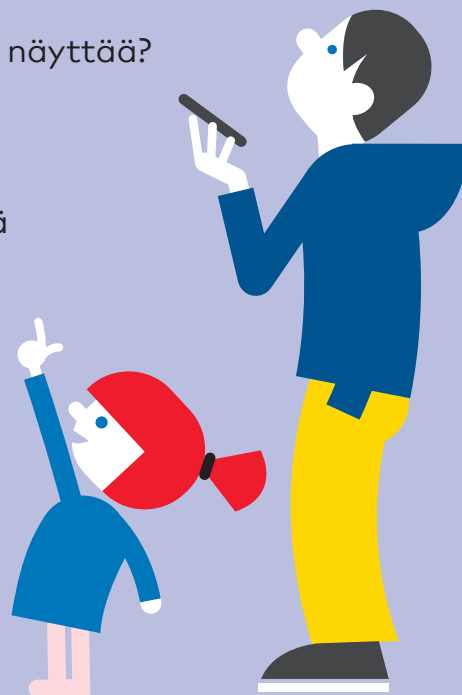

HEI!

Hienoa, että haluat lukea Pohjoismaiden ministerineuvostosta, joka tekee tärkeintä pohjoismaista yhteistyötä. Mutta mikä Pohjoismaiden ministerineuvosto oikein on? Ehkä ajattelet, että Pohjoismaiden ministerineuvosto on tarkoitettu vain aikuisille, mutta itse asiassa se on tärkeä juuri sinulle – ja kaikille muille Pohjoismaiden lapsille ja nuorille. Pohjoismaiden ministerineuvoston työtä voi kuvata yksinkertaisesti yhteistyöksi Pohjoismaiden välillä. Voit lukea siitä lisää tästä esitteestä!

SISÄLLYS

- 5 Mikä Pohjoismaiden ministerineuvosto oikein on?
- 7 Miksi juuri Pohjoismaat tekevät yhteistyötä keskenään?
- 9 Mitä Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee?
- 11 Miltä Pohjoismaiden ministerineuvoston työ näyttää?
- 13 Mitä hyötyä yhteistyöstä on?
- 15 Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee töitä lasten ja nuorten hyväksi
- 16 Pohjoismaiden ministerineuvosto näkyy monessa paikassa
- 18 Esimerkkejä pohjoismaiden ministerineuvoston työstä

TIETOA POHJOISMAISTA

Pohjoismaat ovat melko pieniä maita, mutta yhdessä ne muodostavat suuren alueen. Koko Pohjolan pinta-ala on 3,5 miljoonaa neliökilometriä. Se on yhtä paljon kuin 528 miljoonaa jalkapallokenttää. Grönlanti muodostaa yli puolet – 60 prosenttia – koko Pohjolan pinta-alasta.

Pohjoismaissa asuu yhteensä yli 27 miljoonaa asukasta.

Pohjoismaissa puhutaan yli seitsemää eri kieltä: suomea, ruotsia, norjaa, tanskaa, grönlantia, fääriä ja montaa eri saamen kieltä. Saamea puhuvat saamelaiset, jotka asuvat Suomen, Ruotsin, Norjan ja Venäjän pohjoisosissa.

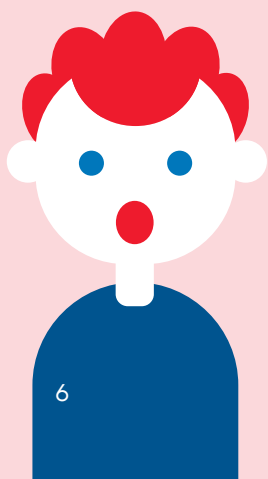
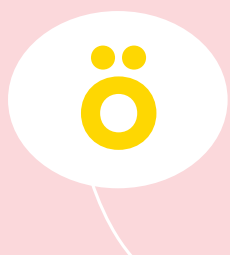
Mikä 1971 Pohjoismaiden ministerineuvosto oikein on?

Pohjoismaiden ministerineuvosto perustettiin vuonna 1971, ja siitä lähtien se on auttanut Pohjoismaita tekemään yhteistyötä keskenään. Pohjoismaita on viisi: Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska ja Islanti. Työhön osallistuvat myös itsehallintoalueet Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti.

Pohjoismaiden ministerineuvosto ei nimestään huolimatta ole vain yksi ministerineuvosto, vaan yhteensä 12 eri ministerineuvostoa, jotka tekevät töitä eri asioiden parissa. Ministerineuvostoissa Pohjoismaiden **ministerit** keskustelevat oman alansa kysymyksistä. Esimerkiksi ilmasto- ja ympäristöministerit kokoontuvat puhumaan ilmasto- ja ympäristöasioista. Sama koskee opetus- ja terveysasioita ja monia muita aloja.

Jokainen Pohjoismaa johtaa vuorollaan Pohjoismaiden ministerineuvoston työtä vuoden ajan, minkä jälkeen johtaja vaihtuu. Tällä tavalla maat voivat vuorotellen päättää, mihin asioihin Pohjoismaiden ministerineuvostossa keskitytään.

TIESITKÖ?

Pohjoismaiden kielissä käytetään latinalaisia aakkosia. Norjassa ja tanskassa käytetään kirjaimia æ ja ø, jotka vastaavat suomen kirjaimia ä ja ö, kun taas islannissa on käytössä æ ja ö.

Miksi juuri

Pohjoismaat tekevät yhteistyötä keskenään?

Pohjoismailla on paljon yhteistä. Meillä on myös pitkä yhteinen historia. Pohjoismaiden kielistä ruotsi, norja ja tanska muistuttavat paljon toisiaan. Myös arki on hyvin samanlaista eri Pohjoismaissa. Sama koskee koulujärjestelmiä ja työmarkkinoita.

Meillä on myös samanlainen käsitys **demokratiasta** sekä siitä, miten asioista päättävien ihmisten tulee kohdella maan muita asukkaita. Kaikissa Pohjoismaissa on myös paljon yhdistyksiä ja **järjestöjä**, joihin kuka tahansa voi liittyä jäseneksi. Sillä tavalla ihmiset voivat vaikuttaa päätöksiin, joita **poliitikot** tekevät. Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee paljon yhteistyötä erilaisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Koska Pohjoismailla on näin paljon yhteistä, niiden on helpompi tehdä yhteistyötä keskenään.

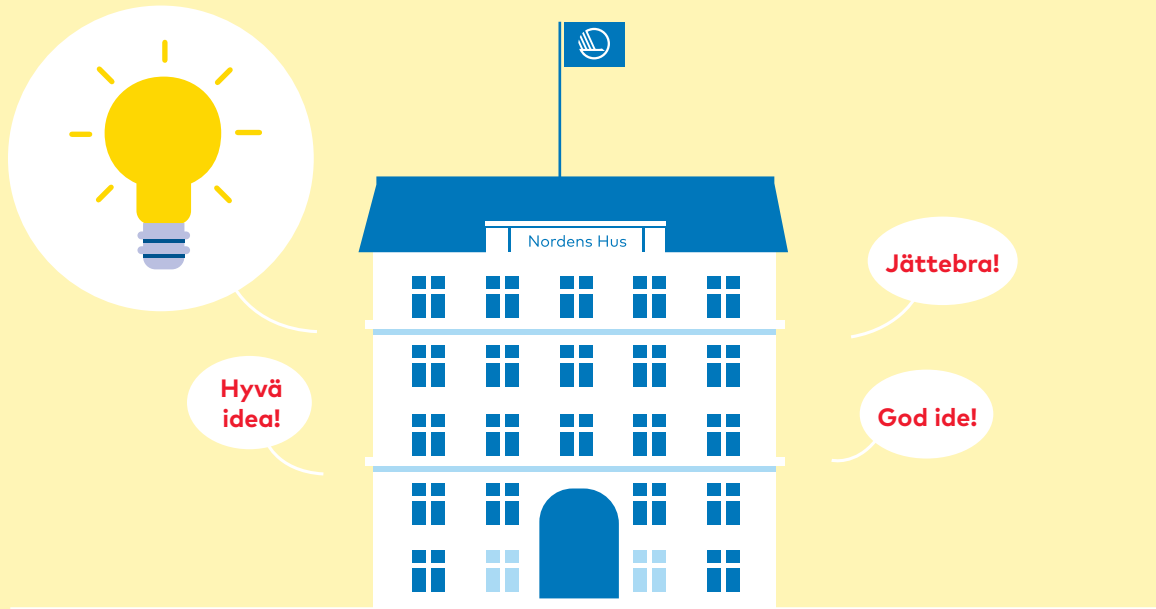
POHJOISMAIDEN MINISTERI- NEUVOSTON TAVOITTEITA

Pohjoismaalaisten täytyy voida tulevaisuudessakin matkustaa vapaasti Pohjoismaiden välillä.

Pohjolan tulee olla kestävä. Se tarkoittaa sitä, että Pohjoismaiden elintavat eivät saa rasittaa liikaa maapalloa tai maapallon ihmisiä.

Sukupuolten välinen tasa-arvo on erittäin tärkeä asia Pohjoismaissa. Tasa-arvo tarkoittaa sitä, että naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet ja heitä kohdellaan samalla tavoin.

Poliitikkojen pitää kuunnella lapsia ja nuoria. Lapsilla ja nuorilla täytyy olla mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä ja tulevaisuuteensa.

Mitä Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee?

Ministerit päättävät yhdessä siitä, mitä ministerineuvostossa tehdään. Kokouksissa ministerit keskustelevat ja päättävät, mihin asioihin ministerineuvosto keskittyy eri aloilla. Ministerien täytyy olla samaa mieltä päätöksistä. He päättävät myös, mihin rahat käytetään.

Ministerineuvostolla on myös sihteeristö, joka on eräänlainen toimisto. Siellä on töissä ihmisiä eri puolilta Pohjoismaita, ja he puhuvat työssään ruotsia, norjaa ja tanskaa. Kaikki asiat, joista ministerit ovat päättäneet, laitetaan käyntiin juuri sihteeristössä. Siellä päivittäistä työtä johtaa **pääsihteeri**. Ministerit, jotka ovat Pohjoismaiden **hallitusten** jäseniä, päättävät kuitenkin työn yleisemmistä periaatteista.

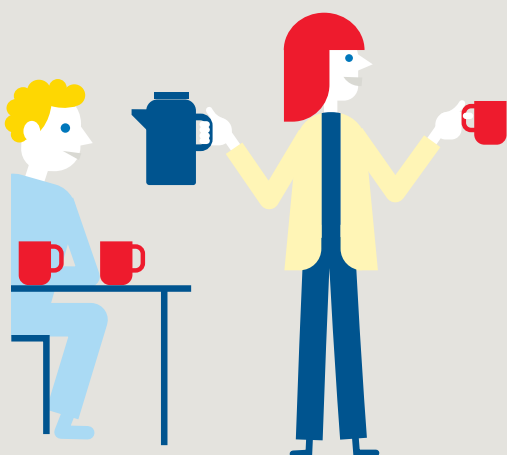

Miltä Pohjoismaiden ministerineuvoston työ näyttää?

Pohjoismaiden ministerineuvosto toivoo erityisesti, että eri Pohjoismaista tulevilla ihmisillä olisi mahdollisuus tavata toisiaan. Sen vuoksi ministerineuvosto auttaa Pohjoismaiden asukkaita tekemään yhteistyötä. Esimerkkinä yhteistyöstä voidaan mainita lasten ja nuorten oikeuksia parantavat järjestöt, jotka saavat rahaa vaikkapa pohjoismaisen kokouksen järjestämiseksi. Pohjoismaiden ministerineuvosto myöntää rahaa myös ihmisille, jotka tekevät elokuvia, kirjoja tai jostain asiasta kertovia esitteitä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön työntekijät keräävät **tutkimustuloksia** ja **tietoa** eri aloilta. Eri maiden hallitusten ja eduskuntien poliitikot voivat käyttää tätä tietoa oman **politiikkansa** apuna. Pohjoismaiden ministerineuvosto on esimerkiksi antanut terveellistä ruokaa koskevia suosituksia, joita noudatetaan muun muassa kaikkien Pohjoismaiden kouluissa.

Pohjoismaiden ministerineuvosto järjestää myös suuria kokouksia. Joissakin kokouksissa myös lapset voivat kertoa poliitikoille, mitä mieltä he ovat eri asioista.

Mitä hyötyä yhteistyöstä on?

Meille on paljon hyötyä siitä, että jaamme tietoa muiden Pohjoismaiden kanssa, koska maamme ovat niin samankaltaisia. Jos jokin asia toimii oikein hyvin vaikkapa Ruotsissa, on hyvin todennäköistä, että se toimisi myös muissa Pohjoismaissa.

Yhteistyön avulla meistä tulee vahvempia. Kaikki Pohjoismaat ovat pieniä maita, ja sen takia meidän on tärkeää toimia yhdessä, jotta saamme äänemme kuuluviin koko maailmassa. Sillä tavalla voimme paremmin vaikuttaa maailman suuriin maihin.

Pohjoismaat tekevät esimerkiksi paljon yhteistyötä **YK**:ssa. Yhdessä olemme vahvempia ja voimme vaikuttaa muihin maihin. YK:ssa käsitellään asioita, jotka voivat koskea esimerkiksi lapsia ja nuoria sekä ilmastoa ja ympäristöä.

Myös Pohjoismaat, jotka ovat **EU**:n jäseniä, tekevät paljon yhteistyötä siellä.

Hei Pohjoismaiden ministeri-
neuvosto. Meillä olisi hyvä idea!

Pohjoismaiden ministeri- neuvosto tekee töitä lasten ja nuorten hyväksi

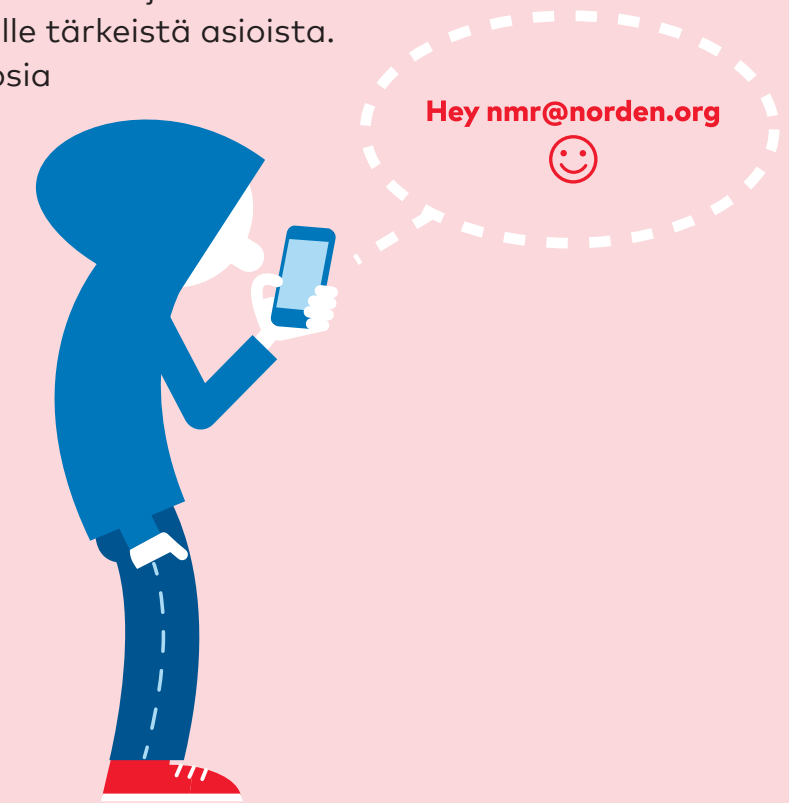
Yksi Pohjoismaiden ministerineuvoston tärkeimmistä tavoitteista on, että Pohjoismaiden lasten ja nuorten asiat ovat hyvin.

Siksi ministerineuvoston kaikessa työssä mietitään tarkkaan, miten työ vaikuttaa lapsiin ja nuoriin. Tavoitteena on myös saada lisää vaikutusvaltaa lapsille ja nuorille.

Teemme paljon yhteistyötä kaikissa Pohjoismaissa toimivien lasten ja nuorten järjestöjen kanssa. Tavoitteena on, että maiden poliitikot kuuntelevat nuoria ja ottavat heitä myös mukaan tekemään päätöksiä.

Haluamme, että eri Pohjoismaiden koululaiset voivat tavata toisiaan. Meillä on lapsille yhteisiä hankkeita, joissa käsitellään Pohjoismaiden kieliä. Tuemme myös hankkeita, joissa Pohjoismaiden lapset ja nuoret voivat kertoa heille tärkeistä asioista. Haluamme vieläkin enemmän lapsia ja nuoria mukaan Pohjoismaiden ministerineuvoston työhön. Voit aina ottaa yhteyttä Pohjoismaiden ministerineuvostoon, jos sinulla on idea siitä, mitä Pohjoismaiden lapset ja nuoret voisivat tehdä yhdessä.

Lähetä ideasi osoitteeseen
nmr@norden.org.

Pohjoismaiden ministeri- neuvosto näkyy monessa paikassa

MAIDEN RAJALLA

Jos matkustat Pohjoismaissa, huomaat varmasti, että Pohjoismaat tekevät paljon yhteistyötä Pohjoismaiden ministerineuvostossa. Pohjoismaat muodostat nimittäin yhtenäisen alueen. Jos asut yhdessä Pohjoismaassa, voit matkustaa vapaasti muihin Pohjoismaihin, eikä sinun tarvitse näyttää passia. Rajatarkastuksia tehdään kuitenkin joskus erityistilanteissa, esimerkiksi vuonna 2020, jolloin uusi koronavirus saapui Eurooppaan ja paljon ihmisiä sairastui myös Pohjoismaissa. Tavallisesti maiden välillä voi kuitenkin liikkua ilman passintarkastusta. Toiseen Pohjoismaahan on myös helppoa lähteä töihin tai opiskelemaan.

KIRJAHYLLYSSÄ

Pohjoismaiden ministerineuvosto jakaa rahaa, jotta Pohjoismaissa julkaistavia lasten ja nuorten kirjoja voidaan kääntää Pohjoismaiden eri kielille. Sillä tavalla tuemme Pohjoismaiden yhteenkuuluvuutta kirjojen avulla.

RUOKAKAUPASSA

Pohjoismaiden ministerineuvosto on läsnä myös kaupassa. Ministerineuvosto on nimittäin kehittänyt Joutsenmerkin, joka on yksi maailman ensimmäisistä ympäristömerkeistä. Joutsenmerkin voi saada tuote, joka täyttää tietyt terveyst- ja ympäristövaatimukset.

ESIMERKKEJÄ POHJOISMAIDEN MINISTERINEUVOSTON TYÖSTÄ

LAKI JA OIKEUS: Pohjoismaiden lakien ja sääntöjen tulee olla samankaltaisia, jotta yhteistyö olisi vieläkin helpompaa. Sillä tavalla Pohjoismaat saadaan toimimaan entistä paremmin yhdessä.

TYÖELÄMÄ: Tavoitteena on, että ihmisten on mukava mennä töihin. Työ ei saa tehdä ihmistä sairaaksi tai rasittaa liikaa. Yritysten täytyy löytää helposti työntekijöitä riippumatta siitä, mistä päin Pohjolaa ne haluavat työntekijöitä löytää. Sen vuoksi Pohjoismaat tekevät paljon yhteistyötä työmarkkinoiden sääntöjen parissa.

YMPÄRISTÖ JA ILMASTO: Pohjoismaat haluavat olla esikuvia ympäristö- ja ilmastoasioissa. Ne yrittävät tosissaan säästää mahdollisimman paljon luontoa ja toimia kestäväällä tavalla, mutta työssä on aina parantamisen varaa. Pohjoismaat voivat myös yrittää vaikuttaa entistä enemmän maailman muihin maihin, jotta nekin pitäisivät parempaa huolta maapallosta.

LAPSET JA NUORET: Pohjoismaiden on oltava maailman paras paikka lapsille ja nuorille. Siksi Pohjoismaiden pitää varmistaa, että lasten ja nuorten asiat ovat hyvin ja että lapset ja nuoret tietävät, että heillä on oikeus sanoa mielipiteensä. Lapsilla ja nuorilla pitää

myös olla mahdollisuus vaikuttaa itseään koskeviin päätöksiin.

KULTTUURI: Taide ja kulttuuri ovat tärkeä osa Pohjoismaiden yhteenkuuluvuutta, sillä Pohjoismaissa luotu taide ja kulttuuri edustavat yhteisiä arvojamme.

KOULUTUS JA TUTKIMUS: Pohjoismaiden ministerineuvoston tavoitteena on, että Pohjoismaat tekevät paljon yhteistyötä koulutus- ja tutkimusasioissa. Siitä on hyötyä niin lapsille, nuorille kuin aikuisillekin.

TASA-ARVO: Pohjoismaissa kaikilla tulee olla yhtäläiset mahdollisuudet sukupuolesta riippumatta. Tasa-arvo tarkoittaa sitä, että naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet ja että heitä kohdellaan samoin. Pohjoismaat ovat tehneet töitä tasa-arvon parantamiseksi jo yli 40 vuoden ajan.

KIELET: On tärkeää, että Pohjoismaissa yritetään tulevaisuudessakin ymmärtää pohjoismaisia naapurikieliä: ruotsia, norjaa ja tanskaa. Jos osaamme toistemme kieliä, meidän on helpompi matkustaa tai lähteä opiskelemaan tai töihin toiseen Pohjoismaahan.

Pohjoismaiden ministerineuvosto
– miksi se on tärkeä sinullekin

Nord 2021:018

ISBN 978-92-893-6961-9 TRYCK

ISBN 978-92-893-6962-6 PDF

ISBN 978-92-893-6963-3 ONLINE

<http://doi.org/10.6027/nord2021-018>

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2021

Kirjoittaja: Turi Kjestine Meyhoff

Tukiryhmä: Amalie, 11 vuotta - Alfred, 11 vuotta

Minna, 10 vuotta - Emma, 10 vuotta - Billie, 11 vuotta

Kuvat: Knud Andersen, andbie.dk

Ulkoasu: Louise Jeppesen

Paino: Rosendahls

Printed in Denmark

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimmista alueellisista yhteistyömuodoista. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto
Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 Kööpenhamina
www.norden.org

Lisää pohjoismaisia julkaisuja on luettavissa osoitteessa www.norden.org/fi/julkaisut

Pohjoismaiden ministerineuvosto
Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 Kööpenhamina
www.norden.org

Pohjoismaiden ministerineuvosto on maailman vanhin yhteisö, jossa Pohjoismaat tekevät yhteistyötä niin ilmasto- ja ympäristökysymyksissä kuin koulutukseen, työpaikkoihin ja lapsiin ja nuoriin liittyvissä asioissa.

Pohjolan muodostavat viisi maata ja niihin kuuluvat kolme saari- aluetta, ja siellä asuu 27 miljoonaa ihmistä. Yhteistyötä tekemällä olemme vahvempia ja saamme aikaan muutoksia koko maailmassa.

Lue lisää Pohjoismaiden ministerineuvostosta tästä esitteestä.

